

ДЖЕФРИ АРЧЪР ВАКСАДЖИЙЧЕТО

Превод от английски: Цветана Генчева, 2005

chitanka.info

Тед Баркър бе от онези членове на Парламента, които никога не се стремяха към по-висока длъжност. Както се изразяваха приятелите му, за него войната бе минала „успешно“, бе получил медал за храброст и се бе издигнал до чин майор. След демобилизацията, през ноември 1945 г. той с удоволствие се прибра при съпругата си Хейзъл в дома им в Съфък.

Машиностроителният бизнес на семейството също се бе оказал „успешна война“ под разумното ръководство на Кен, по-големия брат на Тед. Още със завръщането си вкъщи, на Тед му бе предложено старото място в борда на директорите и той прие с радостно облекчение. С течение на времето обаче отличията се воин започна да се отегчава, а работата загуби първоначалното си очарование. Във фабриката нямаше нито една длъжност, която дори бегло да напомня военната служба.

Приблизително по това време, с него се свърза Етел Томпсън, председателка на борда, и което е по-важно за разказа ни, председателка на клона в Уедмор на Асоциацията на консерваторите за северен Съфък. Настоящият народен представител за областта, сър Дингъл Лайтфут, известен сред избирателите като „Леката стъпка“, бе дал ясно да се разбере, че щом войната приключи, трябва да се огледат за нов човек, който да го замести.

— Не искаме някой многознайко от Лондон още с пристигането да започне да ни нарежда как да работим — обясни госпожа Томпсън. — Трябва ни човек, който добре познава района и разбира проблемите на местните хора.

А Тед, според нея, можеше да се окаже най-подходящият за целта.

Той призна, че нито за миг не му бе минавала подобна мисъл през главата, но обеща да обмисли сериозно предложението, затова помоли за срок от една седмица, през която да прецени нещата. Обсъди идеята със съпругата си и след като тя го подкрепи спонтанно и много възторжено, следващата неделя следобед той посети госпожа Томпсън у тях. Тя много се зарадва, когато разбра, че господин Баркър с удоволствие ще се включи като кандидат за парламента, който да представлява северен Съфък.

Конкуренти му бяха двама многознайковци от Лондон — единият по-късно влезе в кабинета на Макмилън — и местното момче,

Тед Баркър. Когато председателят съобщи решението си пред местната преса, той подчерта, че няма да е почтено да разкрие броя на гласовете, дадени за всеки един от кандидатите. В интерес на истината, Тед без особени усилия бе успял да събере гласове, колкото на двамата си конкуренти взети заедно.

Шест месеца по-късно министър-председателят призова избирателите на общи избори и след трескава триседмична кампания, Тед се върна като новия член на парламента за северен Съфък, събрал мнозинство от над седем хиляди. Бързо спечели уважението на хората, а колегите му и от двете камари високо го ценяха, въпреки че той все настояваше, че не е нищо повече от „политик аматьор“.

Годините минаваха, популярността на Тед сред избирателите растеше и гласовете, които го подкрепяха нараснаха още повече по време на следващите избори. След четиринайсетгодишна вярна служба на партията, както на национално, така и на местно равнище, тогавашният министър-председател, Харолд Макмилън, предложи пред кралицата Тед да бъде почетен с рицарско звание.

В края на шейсетте, сър Тед (както го наричаха всички, вместо сър Едуард) прецени, че е дошло времето по-млад кандидат да поеме работата и съобщи, че не възнамерява да се кандидатира за следващите избори. Двамата с Хейзъл се подготвиха без много шум за пенсионирането и решиха да се оттеглят в любимата си Източна Англия.

Скоро след изборите Тед остана много изненадан, когато един ден му позвъниха от Даунинг стрийт 10.

— Министър-председателят би желал да се срещне със сър Тед утре в 11:30.

Тед Баркър недоумяваше защо Едуард Хийт ще иска да се види с него.

Бе посещавал номер 10 няколко пъти като член на парламента, но тези визити обикновено бяха за коктейли, приеми, понякога за официални вечери при гостуване на някой държавен глава. Пред Хейзъл призна, че се чувства притеснен.

Яви се на номер 10 в 11:17 на следващия ден. Секретарят го поведе по дълъг коридор на партера и го покани да се настани в малка чакалня до кабинета на министър-председателя. Притеснението на Тед вече се бе превърнало в силно нервно безпокойство. Чувстваше се като

прегрешил ученик, който всеки момент трябва да се изправи пред директора на училището, за да дава обяснения.

След няколко минути се появи личният секретар.

— Добър ден, сър Тед. Министър-председателят ще ви приеме.
— Той придружи Тед до кабинета, а господин Хийт се изправи, за да го посрещне.

— Много мило, че се отзова толкова бързо, Тед. — Гостът едва сдържа усмивката си, защото знаеше, че министър-председателят е наясно, че единствено някоя епидемия или ураган биха го възпрели да не се яви в посочения ден и посочения час.

— Надявам се да ми помогнеш по един изключително деликатен въпрос — продължи министър-председателят, човек, известен с това, че не си губи времето с празни приказки и многословие. — Предстои ми да назнача следващият губернатор на Сейнт Джордж и според мен ти си най-подходящ за тази длъжност.

Тед си спомни деня, в който госпожа Томпсън го бе помолила да размисли над предложението ѝ да стане народен представител. В настоящия случай не му бе необходима седмица, за да обмисли отговора си — не смееше да си признае, че макар и да е чувал за Сейнт Джордж не би могъл да го намери на картата. Пое дълбоко дъх и отвърна протичко:

— Благодаря ви, господин министър-председател. За мен ще бъде чест.

През следващите седмици сър Тед посети няколко пъти и Външно министерство и Министерството на колониите, за да получи инструкции във връзка с назначението си. След това бавно и методично прочете всички книги, памфлети и правителствени документи, до които успя да се добере.

Няколко седмици след като започна проучванията си, новият губернатор вече знаеше, че Сейнт Джордж включва малка група острови в средата на Северния Атлантически океан, превърнати в британска колония през 1643 г. и след дълги години управление на короната, островитяните не искаха и да чуят за независимост. Това бе една от суверенните колонии на Нейно Величество и местните хора нямаха абсолютно нищо против да си останат такива.

Преди още да се впусне в това приключение, Тед свикна да се обръщат към него с „Ваше Превъзходителство“. След като Алън Бенет

от Савил Роу му взе мярка за две официални парадни униформи, бъдещият губернатор се притесни, че — какъв бе модерният израз? — изглежда прекалено напудрен. През зимата трябваше да се облича в костюм от тъмносиня еленова кожа с алена яка и маншети, извезани със сребърни дъбови листа, а през лятото го очакваше бяла набрана памучна риза, яката ѝ бе украсена със златни конци и ширити. Когато Хейзъл го видя в двете униформи, така и не можа да потисне смях си.

На Тед не му беше до смях, когато шивачът му изпрати сметката, особено след като разбра, че е много малко вероятно да облича униформите повече от два пъти в годината.

— Помисли си само какъв фурор ще пожънеш на карнавалите след като се пенсионираш — бе единственият коментар на Хейзъл.

На 12 януари 1971 г. новоназначеният губернатор и главен военномандващ на Сейнт Джордж и съпругата му се качиха на самолета за Сейнт Джордж. Поздрави го лично министър-председателят като най-видният гражданин на колонията и съдията, като представител на закона на Нейно Величество. След като новия губернатор бе приветстван от залповете, дадени от шестима полицаи, единствените свободни от дежурство, застанали почти мирно, градският оркестър изпълни своя интерпретация на националния химн. Издигнаха националното знаме на покрива на терминала на летището и сред местните големци, събрали се за събитието, се разнесоха немощни аплодисменти.

Сър Тед и лейди Баркър бяха откарани в официалната резиденция с широк и удобен ровър, служил вярно на предишните двама губернатора. Когато стигнаха пред дома на губернатора, шофьорът спря и изскочи от колата, за да отвори портите. Продължиха по алеята и Тед и Хейзъл видяха за пръв път новия си дом.

Просторната колониална къща бе великолепна по всички стандарти. Очевидно строена в разцвета на Британската империя, тя бе прекалено помпозна както по отношение на важността на острова, така и по отношение на мястото на Великобритания в съвременния свят. А размерът, както губернаторът и съпругата му много скоро забелязаха, не означаваше нито удобство, нито функционалност.

Климатичите не работеха, на канализацията не можеше да се разчита, госпожа Роджърс, домашната помощничка редовно беше в отпуск по болест, а единственото, което предшественикът на Тед бе

оставил в наследство, бе застаряващ черен лабрадор. Най-лошото бе, че Външно министерство не разполагаше със средства, за да разреши натрупалите се проблеми и когато Тед повдигаше наболелите въпроси, незабавно му предлагаха да намали разходите.

След няколко седмици Тед и Хейзъл започнаха да възприемат Сейнт Джордж като голям парламентарен избирателен район, разделен на няколко острова, най-големи от които бяха Съфък и остров Едуард. Това донякъде окуражи Тед и той дори започна да се чуди какво бе подсказало на министър-председателя да се спре на него за този пост.

Задълженията на губернатора съвсем не можеха да бъдат наречени тежко бреме. Дватама с Хейзъл прекарваха по-голямата част от времето си в посещения в болници, произнасяха реч и по време на връчването на награди в различни училища, присъждаха призове на изложби на цветя. Събитието на годината, безспорно бе рожденият ден на кралицата през юни, когато губернаторът организира градинско парти за местните големци в дома си, а Съфък се изправя срещу остров Едуард в мач по крикет — чудесна възможност, която повечето от гражданите използваха, за да пият в продължение на два дни.

Тед и Хейзъл приеха местната политика такава каквото е, установиха се и заживяха спокойно и много дипломатично сред прекрасните хора в този райски климат, а на хоризонта не се мяркаше нито едно облаче, което да помрачи приказния им живот.

Докато един ден телефонът звънна.

Беше четвъртък сутринта и губернаторът бе в кабинета си, зает да прочете вестник „Таймс“ от понеделник. Отлагаше прочитането на дълга статия за среща на високо равнище във Вашингтон, защото предпочиташе първо да реши кръстословицата и тъкмо се канеше да нанесе отговора на дванайсет водоравно, когато личният му секретар, Чарлс Робъртс се втурна в кабинета, без дори да почука.

Тед се досети, че се е случило нещо важно, защото никога досега не бе виждал Чарлс да забърза, а да нахлуе така в кабинета му, без да почука, бе немислимо.

— Маунтбатън се обажда — избъбри Чарлс. Едва ли е имал толкова слисан вид, когато е докладвал, че германците се канят да акостира на северния бряг на острова. Губернаторът изви едната си вежда. — Флотски адмирал Ърл Маунтбатън от Бирма — уточни Чарлс, сякаш Тед не беше разбрал.

— Свържи ме тогава — помоли тихо Тед, сгъна вестник „Таймс“ и го постави на бюрото пред себе си.

Беше се срещал с Маунтбатън три пъти през последните двайсет години, но се съмняваше, че високопоставеният му познат си спомня тези срещи. Истината бе, че по време на третата им среща на Тед му се наложи да се измъкне от тържеството, тъй като не се чувстваше добре. Не можеше да си представи защо Маунтбатън го търси, но така и не му остана време да се замисли, защото телефонът на бюрото му звънна.

Докато посягаше към слушалката, Тед се чудеше дали да се обърне към Маунтбатън с „милорд“, тъй като той бе граф, с „господин главнокомандващ“, тъй като бе бивш главнокомандващ на отбраната, или „адмирал“, тъй като му бе дадена пожизнена титла адмирал на флота. Накрая реши, че най-уместното е „Добро утро, сър“.

— Добро утро, Ваше Превъзходителство. Как сте?

— Много добре, благодаря ви, сър — отвърна Тед.

— Доколкото си спомням последния път, когато се срещнахме, се оплаквахте от стомашно разстройство.

— Точно така беше, сър — потвърди изуменият губернатор. Беше напълно убеден, че причината за обаждането на Маунтбатън не е интересът към здравето му през изминалите години.

— Губернаторе, сигурно се чудите защо ви се обаждам.

— Така е, сър.

— В момента съм във Вашингтон за срещата на високо равнище и според първоначалните си планове, възнамерявах да се върна в Лондон утре сутринта.

— Разбирам, сър — отвърна Тед, въпреки че не разбираше нищо.

— Реших да се отклоня малко и да се отбия да ви посетя. Приятно ми е да посещавам колониите ни, стига да имам възможност. Така мога да уведомя Нейно Величество как вървят там нещата. Надявам се да не ви притесня с това посещение.

— Ни най-малко, сър — заяви Тед. — За нас ще бъде удоволствие да ви посрещнем.

— Чудесно — одобри Маунтбатън. — Ще ви бъда много благодарен, ако предупредите властите на летището да очакват самолета ми към четири утре следобед. Бих искал да поостана, но се налага да спазвам графика си, така че ще си тръгна рано на следващата сутрин.

— Разбира се, сър. Нищо по-лесно от това. Двамата със съпругата ми ще бъдем на летището, за да ви посрещнем в четири утре следобед.

— Много сте внимателен, губернаторе. Между другото, предпочитам да не бъдем прекалено официални. Моля ви, не се тревожете. — С тези думи разговорът прекъсна.

След като върна слушалката на мястото ѝ, Тед на свой ред затича за пръв път от месеци насам. Чарлс крачеше към него по дългия коридор. Очевидно бе подслушвал на деривата.

— Намери съпругата ми и си вземи бележник, а след това ви чакам и двамата в кабинета ми. Побързай. Побързай — повтори Тед и заситни обратно към кабинета си.

Хейзъл се появи няколко минути по-късно, стиснала букет далии, последвана от задъхания личен секретар.

— Защо е цялата тази суматоха, Тед? Каква е тази паника?

— Маунтбатън идва.

— Кога? — попита тихо Хейзъл.

— Утре в четири следобед.

— Съвсем основателна причина за паника — съгласи се Хейзъл. Тикна цветята във ваза на перваза и се настани срещу съпруга си, от другата страна на бюрото му. — Може би сега не е най-подходящият момент да те уведомя, че госпожа Роджърс е в отпуск по болест.

— Винаги подбира най-подходящите моменти — реши Тед. — Така, значи налага се да блъфираме.

— Какво имаш предвид с това „да блъфираме“? — попита Хейзъл.

— Нека не забравяме, че Маунтбатън е член на кралското семейство, бивш главнокомандващ на отбраната и флотски адмирал. Последният пост в колония бе заемал във Вайсрой в Индия с три полка под негово командване и личен персонал от над хиляда човека. Така че не мога да си представя какво очаква да завари тук, когато дойде.

— Тогава започваме със списък на нещата, които трябва да свършим — разпореди се Хейзъл.

Чарлс извади химикалка от вътрешния си джоб, отвори бележника и зачака да запише всички нареждания на шефа си.

— След като пристига на летището, първата ни работа е да осигурим червен килим — започна Хейзъл.

— Нямаме червен килим — подсети я Тед.

— Напротив, имаме. Ами онзи между трапезарията и хола? Налага се да използваме него и да се надяваме, че ще успеем да го върнем на мястото му, преди да е дошъл тук. Чарлс, ти ще го навиеш на руло и ще го занесеш на летището. — Тя замълча. — След това ще го върнеш тук.

Чарлс се намръщи, но започна да пише с трескава бързина.

— Освен това, Чарлс, можеш ли да се погрижиш да бъде изчистен до утре? — намеси се и губернаторът. — Дори не съм забелязал, че е червен. Ами почетна гвардия?

— Нямаме почетна гвардия — отвърна Хейзъл. — Ако си спомняш, когато пристигнахме на острова, ни посрещнаха министър-председателят, съдията и шестима полицаи, които в момента не бяха на смяна.

— Така беше — съгласи се Тед. — Тогава ще се наложи да разчитаме на армията.

— Да не би да говориш за полковник Ходжес и онази сбирщина доброволци? Та те дори нямат еднакви униформи. А пък пушките им...

— Налага се Ходжес да ги вкара в ред до четири часа утре следобед. Остави това на мен — реши Тед и си записа в бележника. — Ще му се обадя по-късно. Какво ще правим с оркестъра?

— Има градски оркестър — обади се Чарлс. — И оркестърът на полицията.

— Налага се да се обединят — нареди Хейзъл. — По този начин няма да има обидени.

— Ама те знаят общо три песни — ужаси се Тед.

— Достатъчна е само една — успокои го Хейзъл. — Националният химн.

— Добре — примири се губернаторът. — Тъй като има доста неща за доизкусуряване в музикално отношение, ще се наложи ти да се заемеш с тях, Хейзъл. Следващият ни проблем е как да го превозим от летището до губернаторския дом.

— Не може в стария ровър — стресна се Хейзъл. — Развали се три пъти през последния месец, да не говорим, че вътре мирише на кучкарник.

— Хенри Бендъл има ролс-ройс — спомни си Тед. — Ще се наложи да го вземем назаем.

— Стига никой да не се изпусне пред Маунтбатън, че принадлежи на местния собственик на погребално бюро и че е бил използван по предназначение сутринта преди самолетът му да кацне.

— Мик Флахърти също има един стар ролс — намеси се Чарлс. — Силвър шадоу, ако не се лъжа.

— Но той мрази британците — напомни му Хейзъл.

— Така е — отвърна Тед, — но ще иска да дойде на вечеря в губернаторския дом, когато разбере, че почетният гост е член на кралското семейство.

— Вечеря ли? — възкликна Хейзъл, а гласът ѝ се извиси, подет от паника и ужас.

— Ще се наложи да организираме вечеря в негова чест — каза Тед. — А по-лошото е, че трябва да поканим всички видни личности. Колко човека се побират в трапезарията? — Двамата с Хейзъл се обърнаха към личния секретар.

— Шейсет, ако се налага — отвърна веднага Чарлс и вдигна поглед от бележките, които си водеше.

— Налага се — реши Тед.

— Естествено — съгласи се Хейзъл. — Само дето нямаме шейсет чинии, а за шейсет чашки за кафе, шейсет чаени лъжички и дума не може да става...

— Можем да използваме сервиза „Роял Уорчестър“, подарък от покойния крал след посещението му през 1947 година — подсказа ѝ Тед. — За колко човека ще стигне?

— За около четиринайсет по данни от последното преброяване.

— Значи разрешихме въпроса колко човека да седят на централната маса.

— Ами менюто? — попита Чарлс.

— По-важно е кой ще го сготви? — уточни Тед.

— Налага се да попитаме Доти Кътбърт дали може да ни преотстъпи госпожа Травис за вечерта — сети се Хейзъл. — Няма по-добра готвачка на острова.

— Ще ни трябва и икономът ѝ, да не говорим за останалата част от персонала — добави Тед.

Чарлс вече изписваше трета страница.

— Най-добре ти да се заемеш с лейди Кътбърт, мила — настоя Тед. — Аз ще се опитам да уредя нещата с Мик Флахърти.

— Следващият ни проблем са напитките — каза Хейзъл. — Не забравяй, че последният губернатор е изпразнил избата няколко дни, преди да си замине.

— А от Външно отказват да я заредят — напомни й Тед. — Джонатан Флечър има най-добрата изба на острова...

— Бог да го благослови, той дори няма да настоява да бъде настанен на централната маса — успокои се малко Хейзъл.

— Ограничени сме до четиринайсет места, което означава, че централната маса вече е препълнена — изтъкна Тед.

— Доти Кътбърт, семейство Бендъл, семейство Флахърти, семейство Ходжес — изброи Хейзъл и написа имената. — Да не забравяме министър-председателя, съдията, кмета, шефа на полицията, съпругите им... Надявам се някои от тях да са неразположени, или да са заминали за чужбина. — Тя започваше да се отчайва.

— А той къде ще спи? — попита невинно Чарлс.

— Господи, дори не се бях сетил за това — възкликна Тед.

— Ще трябва да му отстъпим нашата спалня. Само това легло не пропада в средата — каза Хейзъл.

— Ще се преместим в стаята на Нелсън за тази нощ и все някак ще изтърпим проядените от дървояди легла и ужасните дюшеци, пълни с конски косми.

— Съгласна съм — примири се Хейзъл. — Ще се погрижа всичките ни неща да са изнесени от стаята Кралица Виктория до довечера.

— Още нещо, Чарлс — сети се губернаторът. — Обади се във Външно министерство и разбери какво обича и мрази Маунтбатън. Храна, напитки, ексцентрични приумици — всичко, до което успееш да се добереш. Сигурно имат негово досие, а аз не искам господинът да ми намира после кусури.

Личният секретар обърна нова страница и продължи да дращи.

През следващия един час тримата обсъдиха всички проблеми, които бе възможно да възникнат по време на посещението и след като обядваха с по един сандвич, всеки пое по задачи, за да се примоли за това или онова на жителите на острова.

По идея на Чарлс, губернаторът излезе по местната телевизия, за да уведоми гражданите, че член на кралското семейство ще посети острова на следващия ден. Сър Тед завърши обръщението си с поканата, всички, които могат, да отскочат до летището, за да посрещнат „великия герой от войната“, когато самолетът му се приземи в четири на следващия ден.

Докато Хейзъл чистеше всички стаи, в които главнокомандващият можеше да надникне, Чарлс, с помощна на фенерче се погрижи за цветните лехи от двете страни на алеята за коли, а Тед наглеждаше пренасянето на чинии, прибори, храна и вино от различни части на острова в губернаторската къща.

— Нещо да сме забравили? — попита Тед, когато си легна в два след полунощ.

— Един господ знае — отвърна уморено Хейзъл, преди да загаси лампата. — Каквото и да сме забравили, да се надяваме, че Маунтбатън няма да забележи.

Губернаторът, пременен в лятна униформа, със златни кантове отстригани на белите панталони, закичен с всичките си отличия, нахлупил официална шапка, увенчана с лебедови пера в алено и бяло, застана на площадката до съпругата си. Хейзъл бе облякла зелена лятна рокля, която си бе купила за градинското парти на губернатора преди две години и в момента оглеждаше цветята във фоайето.

— Късно е вече за тази работа — каза Тед, докато тя оправяше стрък, застанал настрани от останалите. — Време е да тръгваме към летището.

Заслизаха по стълбите на губернаторската къща към двата ролс-ройса, единият черен, другият бял и техния ровър, подредени един зад друг. Чарлс ги следваше по петите, понесъл червения килим, който пъхна в багажника на ровъра, докато шефът му се настаняваше на задната седалка на първия ролс-ройс.

Първото, за което губернаторът попита, бе името на шофьора.

— Бил Симънс — уведоми го шофьорът.

— Бил, единственото, което трябва да запомниш, е, че си вършил тази работа цял живот.

— Дадено, губернаторе.

— Не така — срязва го Тед. — Пред адмирала ще се обръщаш към мен с Ваше Превъзходителство, а на лорд Маунтбатън ще казваш „милорд“. Ако се колебаеш, просто си мълчи.

— Дадено, губернаторе, Ваше Превъзходителство.

Бил запали колата и подкара бавно автомобила към портата, след това зави надясно и пое към летището. Петнайсет минути по-късно бяха пред терминала и един полицаи пропусна колоната на пистата, където двата оркестъра свиреха някаква какофония, която очевидно бе от „Уестсайдска история“ — поне така реши Тед.

Щом слезе, Тед се изправи пред войниците от армията, застанали отпуснати, шейсет човека на възраст от седемнайсет до седемдесет. Тед трябваше да признае, че макар да не бяха гренадири, те не бяха и мамини синчета. Имаха две предимства: разчитаха на истински полковник в пълна парадна униформа и истински сержант майор, също в пълна парадна униформа.

Чарлс тъкмо бе започнал да застила червения килим, когато губернаторът спря погледа си върху набързо поставените бариери, зад които забеляза с нескрито задоволство, че се бе събрала по-голяма тълпа, отколкото бе виждал по време на престоя си на острова, дори по време на футболната среща между Съфък и остров Едуард.

Много от островитяните размахваха националния флаг, а някои държаха портрети на кралицата. Тед се усмихна и погледна часовника си. Самолетът трябваше да кацне след седемнайсет минути.

Министър-председателят, местният кмет, съдията, началникът на полицията и съпругите им се бяха подредили покрай червения килим. Слънцето безжалостно ги жареше от безоблачното небе. Тед се завъртя бавно, за да огледа всичко и разбра, че жителите на острова са положили специални усилия.

Неочаквано се чу рев на мотор и тълпата започна да аплодира пристигането на госта. Тед вдигна глава, заслони очи и забеляза самолетът да се спуска към летището. Кацна в далечния край на пистата три минути преди уречения час и рулира чак до червения килим. Спря пред него когато часовникът на контролната кула удари четири.

Вратата на самолета се отвори и пред стълбата се изправи флотски адмирал граф Маунтбатън, кавалер на Ордена на жарттиерата, член на Съвета на кралицата, кавалер на Ордена на Бат, кавалер на

Орден за военни заслуги, кавалер на Кралския викториански кръст, носител на Орден за изпълнение на служебния си дълг, почетен член на Академията на науките, нагласен в парадната униформа на адмирал от флота (лятна униформа).

— И това не било „прекалено официално“. Май трябва да сме му благодарни, че не пожела визитата му да бъде официална — измърмори Хейзъл, докато двамата с Тед приближаваха към самолета заедно със стълбата, която персоналът на летището бе осигурил.

Докато Маунтбатън бавно слизаше, възгласите на тълпата станаха още по-силни. Щом стъпи на червения килим, губернаторът мина напред, свали шапката с перата и се поклони. Адмиралът отдаде чест и в този момент обединеният оркестър от полицаи и цивилни засвири „Бог да пази кралицата“ с такова настървение, че всички фалшиви ноти се загубиха в ентусиазираното им изпълнение.

Когато химнът приключи, губернаторът приветства госта.

— Добре дошли в Сейнт Джордж, сър.

— Благодаря ви, губернатор — отвърна Маунтбатън.

— Позволете да ви представя съпругата си, Хейзъл. — Жената на губернатора пристъпи напред, направи реверанс и стисна ръката на адмирала.

— Много ми е приятно да ви видя отново, лейди Баркър. За мен е истинско удоволствие.

Губернаторът поведе госта към края на червения килим и го запозна с министър-председателя и съпругата му Шийла, с кмета на острова и съпругата му Каролайн, със съдията и съпругата му Джанет, с комисаря от полицията и последната му съпруга, чието име така и не бе запомнил.

— Ще желаете ли да направите преглед на почетната гвардия, преди да се отправим към губернаторския дом — предложи Тед и поведе Маунтбатън към полковник Ходжес и хората му.

— За мен ще бъде огромно удоволствие — отвърна адмиралът и помахна на тълпата, докато двамата пресякоха пистата и се упътиха към изпълнената с очакване гвардия.

Оставаха още дващестина метра, когато полковникът застана мирно, направи няколко крачки напред, отдаде чест и докладва:

— Почетната гвардия е строена за проверка, сър.

Маунтбатън спря и отвърна на поздрава, което бе сигнал за майора, застанал мирно на няколко крачки зад полковника, да изреве заповедта си:

— Командващият офицер, оръжия за почест!

Мъжете от първата редица, снабдени с всички оръжия на острова застанаха в готовност, а тези от втората и третата застанаха мирно, изпълнени с напрежение.

Маунтбатън мина по задължение пред редиците и остана толкова сериозен, сякаш бе пред взвод, съставен от личната охрана на кралицата. Когато стигна до последния войник, полковникът се изпъна и отново отдаде чест. Маунтбатън отдаде чест на свой ред.

— Благодаря, полковник. Първокласно представяне. Поздравявам ви.

След това губернаторът поведе Маунтбатън към белия ролс-ройс, където Бил бе застанал, както той си въобразяваше, мирно, и не смееше да пусне отворената задна врата. Маунтбатън влезе, а губернаторът бързо заобиколи от другата страна, отвори си сам вратата и се настани до госта на задната седалка. Хейзъл и адютантът на адмирала заеха местата си в черния ролс-ройс, а Чарлс и секретарят на адмирала трябваше да се качат в ровъра. Губернаторът искрено се надяваше Маунтбатън да не е забелязал как двама от персонала на летището навиват червения килим и го прибират в багажника на ровъра. В същото време Хейзъл се молеше да разполагат с достатъчно чаршафи, за да могат да оправят леглото в Зелената стая, иначе адютантът щеше доста да се чуди за порядките в къщата им.

Двата полицейски мотоциклета на острова с облечени в бяло полицаи поеха точно пред трите коли и ги насочиха към изхода. Тълпата махаше и приветстваше ентусиазирано гостите, докато малката процесия пое на късото си пътуване към къщата на губернатора. Появата на Тед по телевизията се бе оказала толкова успешна, че по продължение на петнайсетте километра до града бяха подредени жители на острова.

Когато пристигнаха пред отворената порта, двамата полицаи се отдръпнаха и отдадоха чест, докато първият автомобил преминаваше. Тед забеляза в далечината иконом, помощниците му и няколко прислужнички, застанали на стълбите в очакване на пристигането им.

— Мама му стара! — Едва не изрече тези думи на глас, когато колата спря пред стълбите. — Не знам името на иконома.

Един от помощниците веднага отвори вратата, а втори се зае да сваля багажа.

Икономът пристъпи към Маунтбатън, когато адмиралът слезе от колата.

— Карътърс, милорд — поклони се той. — Приветствам ви с добре дошъл в резиденцията. Моля, последвайте ме, за да ви отведа до покоите ви.

Адмиралът, придружен от губернатора и лейди Баркър последва Карътърс по широкото стълбище.

— Великолепни са тези стари правителствени резиденции — призна Маунтбатън, когато се качиха.

Карътърс отвори вратата към стаята Кралица Виктория и застана отстрани, сякаш бе изпълнявал това задължение хиляди пъти.

— Очарователно! — възкликна адмиралът, докато оглеждаше спалнята на губернатора. Отправи се към прозореца и надникна към прясно окосената ливада. — Изключително приятно. Напомня ми за Бродлъндс, домът ми в Хампшър.

Лейди Баркърс се усмихна на комплимента, но не си позволи да си откъхне.

— Ще желаете ли нещо, милорд? — попита Карътърс, когато един от помощниците му започна да внася багажа.

Хейзъл притаи дъх.

— Мисля, че не — отвърна Маунтбатън. — Всичко ми се струва чудесно.

— Ще желаете ли да пиете чай с нас с Хейзъл, когато сте готов, сър? — предложи Тед.

— Колко сте предвидлив — възхити се адмиралът. — Ще слеза след трийсет минути, ако позволите.

Губернаторът и съпругата му излязоха от стаята и затвориха тихо вратата.

— Според мен подозира нещо — прошепна Хейзъл, докато слизаше на пръсти по стълбите.

— Може и да си права — съгласи се Тед и остави шапката с перата на закачалката в антрето, — така ще проверим дали всичко е

наред и да не сме забравили нещо. Аз ще започна с трапезарията. Ти върви да провериш как се оправя госпожа Травис в кухнята.

В кухнята Хейзъл завари госпожа Травис да приготвя зеленчуците, а една от прислужниците се канеше да започне да бели цяла планина картофи. Тя благодари на госпожа Травис, че е поела работата в толкова кратък срок и призна, че никога не е виждала кухнята пълна с толкова екзотични ястия, нито пък плотовете толкова безупречно чисти. Дори подът блестеше. Хейзъл разбра, че е излишна и се върна при съпруга си в трапезарията, където той се възхищаваше на опитните ръце на един от помощниците на иконома, докато човекът слагаше масата за довечера, а една от прислужничките сгъваше салфетките във формата на лебеди.

— Дотук добре — реши Хейзъл.

Излязоха от трапезарията и се преместиха в хола, където Тед започна да крачи напред-назад и се опитваше да се сети дали не е забравил нещо, докато чакаха великият гост да слезе за чай.

Маунтбатън влезе след няколко минути. Бе заменил адмиралската униформа със сив костюм с двуредно сако.

„По дяволите“ — помисли си Тед, защото чак сега усети, че той самият бе пропуснал да се преоблече.

Хейзъл стана, за да посрещне госта и го поведе към удобен стол.

— Трябва да призная, лейди Баркър, че икономът ви е чудесен — започна Маунтбатън. — Знаеше дори какво уиски предпочитам. Откога е при вас?

— Не много дълго — призна Хейзъл.

— Ако някога има нужда от работа в Англия, нека ме уведоми незабавно, въпреки че трябва да призная, че ще бъде глупаво да го изпуснете — добави той, когато една от прислужничките влезе, понесла красив сервиз за чай „Уеджууд“, който Хейзъл не бе виждала никога преди.

— Ърл Грей, ако не греша — обърна се към него Хейзъл.

— Имате невероятна памет, лейди Баркър — възхити се адмиралът, когато прислужничката започна да налива.

Благодарение на инструкциите от Външно министерство, помисли си тя и прие комплимента с усмивка.

— Как мина конференцията, сър? — попита Тед и пусна две бучки захар — единственото, което бе тяхно — в чая.

— За Великобритания, доста добре — отвърна Маунтбатън. — Щеше да е още по-добре, ако французите не се опитваха да пробутват обичайните си номера. Жискар май се смята за кръстоска между Карл Велики^[1] и Жана д'Арк. — Домакините се засмяха любезно. — Истинският проблем, на който се натъкнахме, Тед...

Докато Маунтбатън разкаже как е завършила срещата на високо равнище и обясни какво е мнението и отношението му към Джеймс Калахън и Тед Хийт, докато признае какви са проблемите, свързани с намирането на съпруга за принц Чарлс и сподели притесненията си около Уотъргейт, дойде време да се качат, за да се преоблекат за вечеря.

— Официално облекло ли за вечеря?

— Да, сър... стига да нямате нищо против.

— С всички медали ли? — попита Маунтбатън, без да крие надеждата си.

— Според мен така е редно, сър — отвърна Тед, спомнил си съвета на хората от Външно министерство офис да дава възможност на госта да се представи в пълния си блясък при всяка възможност.

Маунтбатън се усмихна, когато Карътърс се появи безшумно на вратата.

Тед изви едната си вежда.

— Приготвил съм парадната ви униформа, милорд. Позволих си да ви изгладя панталоните. Прислужничката подготвя ваната.

Маунтбатън се усмихна.

— Благодаря ви. — След тези думи се изправи. — Прекрасен чай — обърна се към домакията той. — Изключителен персонал. Хейзъл, представа нямам как успяваш да го постигнеш.

— Благодаря ви, сър — отвърна Хейзъл и се постара да не се изчервява.

— По кое време искаш да сляза за вечеря, Тед? — попита Маунтбатън.

— Първите гости ще започнат да пристигат към седем и трийсет, сър. Запланували сме да сервираме вечерята в осем, стига на вас да ви е удобно.

— Чудесно — одобри Маунтбатън. — Колко човека очаквате?

— Около шейсет, сър. На нощното ви шкафче е оставен списък на гостите. Желаете ли двамата с Хейзъл да дойдем да ви вземем в седем и петдесет?

— Управляваш малкото си царство като по часовник, Тед — одобри Маунтбатън. — Когато дойдеш, ще бъда готов — добави той и последва Карътърс.

Щом вратата се затвори, Хейзъл се обърна към прислужничката.

— Моли, би ли вдигнала чаения сервиз, ако обичаш? — За момент се поколеба. — Нали не сбърках, Моли се казваш?

— Да, госпожо — отвърна момичето.

— Според мен знае — въздъхна отчаяно Тед.

— Може и да знае, но сега нямаме време да се притесняваме — отсече Хейзъл и тръгна към кухнята, за да провери как вървят там нещата.

Планината картофи се бе превърнала в обелен хълм. Госпожа Травис, която приготвяше сосовете, подвижна някой веднага да отиде да ѝ купи още черен пипер и подправки от града. Хейзъл усети, че няма работа в кухнята и се премести в трапезарията, където откри Тед. Централната маса бе напълно готова със сервиза на краля, с три различни вида чаши за вино, с колосаните салфетки, а в средата бе аранжиран сребърен фазан, който придаваше тържественост на залата.

— Откъде дойде? — попита тя.

— Нямам никаква представа — отвърна Том. — Едно е сигурно — до сутринта ще отлети към дома си.

— Ако намалим осветлението, той може би няма да забележи, че посудата и приборите на съседните маси са различни.

— Господи, виж кое време стана — възкликна Тед.

Излязоха от трапезарията и бързо се отправиха нагоре по стълбите. Тед едва не нахлу в стаята на Маунтбатън, но се спря навреме.

На губернатора много му се щеше да си облече синята униформа от еленова кожа с алената яка и маншети. Възхищаваше се на тоалета си, когато Хейзъл влезе в розов ансамбъл, купен от „Харди Еймис“, за който отначало мислеше, че е пропиляла парите, защото не бе предполагала, че ще има повод да облече.

— Мъжете сте толкова суетни — отбеляза тя, когато видя, че съпругът ѝ продължава да се оглежда в огледалото. — Не разбираш ли, че той е само за зимата?

— Много добре разбирам — сопна се Тед. — Само че това е единствената друга униформа, която имам. Както и да е, обзалагам се,

че Маунтбатън ще засенчи и двама ни. — Махна незабележимо влакнѐце от панталоните, които тъкмо бе изгладил.

Губернаторът и съпругата му излязоха от стаята на Нелсън и се появиха на входа точно в седем и двацет, а там вече стояха нов помощник-иконом и още две прислужнички от другата страна, готови с подноси, отрупани с чаши шампанско. Хейзъл се представи и на тримата и провери цветята в преддверието.

Големият старинен часовник на къщата удари седем и трийсет, когато влезе първият гост.

— Хенри — поздрави го губернаторът. — Много се радвам да те видя. Благодаря ти, че ми позволи да използвам ролса. И на Бил — прошепна заговорнически той.

— За мен бе удоволствие, Ваше Превъзходителство — отвърна Хенри Бендъл. — Трябва да призная, че униформата много ми харесва. Лейди Кътбърт се втурна през вратата.

— Не мога да ти обърна внимание — заяви тя. — Прави се, че не ме забелязваш. Все едно че ме няма.

— Доти, не знам какво щях да правя без теб — започна Хейзъл, докато подтичваше след нея по коридора.

— За мен е удоволствие да помогна — отвърна лейди Кътбърт. — Мислех, че ще дойда точно навреме, за да погледна как госпожа Травис се справя в кухнята. Между другото, Бенсън е на алеята и е готов да отскочи до нас, ако се наложи да донесе нещо.

— Ти си истински ангел, Доти. Ще те заведа...

— Не се притеснявай — прекъсна я лейди Кътбърт. — Знам къде е. Ти върви да посрещаш гостите.

— Добър вечер, господин кмет — поздрави Тед, тъкмо когато лейди Кътбърт се втурваше към кухнята.

— Добър вечер, Ваше Превъзходителство. Много мило, че ни поканихте на това изключително събитие.

— Роклята ви е прелестна, госпожо Джонсън — продължи губернаторът.

— Благодаря ви, Ваше Превъзходителство — отвърна съпругата на кмета.

— Желаете ли чаша шампанско? — попита Хейзъл, отново застанала до съпруга си.

До седем и четирийсет и пет повечето гости бяха пристигнали, а Тед си бърбеше с Мик Флахърти. Хейзъл докосна лакътя на съпруга си и той я погледна.

— Време е да вървим да го доведем — прошепна тя.

Съпругът ѝ кимна и помоли съдията да се заеме с посрещането на гостите. Промъкнаха се през бърбивото множество и се заизкачваха по просторните стълби. Когато спряха пред вратата на стая Кралица Виктория, двамата се спогледаха.

Беше точно седем и петдесет. Тед протегна ръка и внимателно почука на вратата. Карътърс отвори незабавно и пред тях се изправи Маунтбатън в пълния си блясък с парадна униформа на адмирал от флота, закичил осем реда медали.

— Добър вечер, Ваше Превъзходителство — поздрави Маунтбатън.

— Добър вечер, сър — отвърна силно впечатленият губернатор.

Адмиралът направи три крачки напред и спря пред стълбите. Застана мирно. Тед и Хейзъл се изпънаха от двете му страни. Той не помръдваше, не помръдваша и те.

Карътърс заслиза бавно пред тях и спря на третото стъпало. Прочисти гърлото си и зачака гостите да утихнат.

— Ваше Превъзходителство, господин министър-председател, господин кмет, дами и господа — обяви той, — почетният гост, граф Маунтбатън на Бирма.

Маунтбатън заслиза бавно, а гостите ръкопляскаха любезно. Когато стигна до Карътърс, икономът се поклони дълбоко. Губернаторът, с Хейзъл под ръка го следваха на две крачки.

— Сигурно е разбрал — прошепна Хейзъл.

— Може и да си права. А той дали знае, че ние знаем? — попита Тед.

Маунтбатън тръгна из стаята и Тед го представи на всеки един от гостите. Всички се кланяха и правеха реверанси, поглъщайки внимателно всяка дума на адмирала. Единственото изключение бе Мик Флахърти, който не спря да говори и бе по-напрегнат от когато и да било.

В осем точно помощниците на иконома удариха гонг, за чието съществуване не подозираха нито губернаторът, нито съпругата му. Когато звукът замря, Карътърс обяви:

— Милорд, Ваше Превъзходителство, господин министър-председател, господин кмет, дами и господа, вечерята е сервирана.

Дори да съществуваше по-добра готвачка от госпожа Травис, никой на централната маса не бе вкусвал гозбите ѝ, а тази вечер госпожа Травис бе надминала себе си.

Маунтбатън бърбеше и се усмихваше и не криеше колко добре се забавлява. Отдели много време, за да си поговори с госпожа Кътбърт, чийто съпруг бе служил под негово командване в Портсмут, след това с Мик Флахърти, когото изслушваше с любезен интерес.

Всяко следващо сервирано ястие надминаваше предишното: суфлето бе последвано от агнешки пържоли, а целувките с кайсии и лешници бяха краят на гощавката. Маунтбатън не криеше колко е впечатлен от всяко едно от вината и дори пожела втора чаша порто.

След вечеря заедно с гостите той се премести за кафе в хола и успя да поговори с всички присъстващи, въпреки че полковник Ходжес се опита да привлече вниманието му с проблемите на съкращенията в армията.

Гостите започнаха да се разотиват няколко минути преди полунощ, а за Тед бе повече от забавно да наблюдава как Мик Флахърти се сбогува с адмирала, как се покланя ниско и го поздравява.

— Лека нощ, милорд. За мен бе чест да се запозная с вас.

Доти бе сред последните, които си тръгнаха и направи реверанс пред почетния гост.

— Вие допринесохте изключително много за тази приятна вечер, лейди Кътбърт — похвали я Маунтбатън.

Да знаеш само колко много, помисли си Хейзъл.

След като един от помощниците на иконома затвори вратата след последния гост, Маунтбатън се обърна към домакията.

— Хейзъл, трябва да ти благодаря за незабравимата вечер. Дори главният готвач на „Савой“ не би могъл да организира по-изискан банкет. Всичко бе свършено.

— Много сте любезен, сър. Ще предам комплимента ви на прислугата. — Едва се въздържа да не каже „моята прислуга“. — Ще желаете ли още нещо, преди да се оттеглите?

— Не, благодаря — отвърна Маунтбатън. — Денят беше дълъг и с ваше позволение ще се кача в стаята си.

— По кое време ще желаете закуска, сър? — попита губернаторът.

— В седем и трийсет ще ви бъде ли удобно? — попита Маунтбатън. — Така ще мога да излетя към девет.

— Разбира се — кимна Тед. — Ще се погрижа Карътърс да ви донесе лека закуска в седем и трийсет, освен ако не предпочитате нещо готвено.

— Предпочитам лека закуска — отвърна Маунтбатън. — Вечерта беше съвършена. Персоналът ти не би могъл да се справи по-добре, Хейзъл, лека нощ, благодаря ти, мила.

Губернаторът се поклони, съпругата му направи реверанс, а адмиралът тръгна по стълбите на две крачки след Карътърс. След като икономът затвори вратата на стая Кралица Виктория, Тед прегърна съпругата си.

— Той знае, че ние знаем.

— Може и да си прав — съгласи се Хейзъл. — А той знае ли, че ние знаем, че той знае?

— Трябва да помисля — призна Тед.

Хванати за ръце, двамата се върнаха в кухнята и откриха госпожа Травис да прибира посудата в дървен сандък под зоркия поглед на лейди Кътбърт, дългите дантелени ръкави на роклята ѝ най-сетне бяха навити.

— Ти как влезе, Доти? — попита Хейзъл.

— Заобиколих през задния двор и минах през входа за прислугата — обясни лейди Кътбърт.

— Забеляза ли нещо, което да не беше както трябва? — попита притеснена Хейзъл.

— Според мен нямаше такова нещо — отвърна категорично лейди Кътбърт. — Освен ако не смяташ четвъртата чаша Муска де Венис, която си поиска Мик Флахърти.

— Госпожо Травис — заговори Тед, — главният готвач на „Савой“ не би могъл да организира по-изтънчен банкет. Всичко бе съвършено. Повтарям думите на лорд Маунтбатън.

— Благодаря ви, Ваше Превъзходителство — отвърна госпожа Травис. — Той се радва на завиден апетит, нали? — добави тя с усмивка.

Минута по-късно Карътърс влезе в кухнята. Огледа стаята, отново безупречна, обърна се към Тед и помоли:

— С ваше позволение, сър, бихме искали да се оттеглим.

— Разбира се — отвърна губернаторът. — Бих искал да ви благодаря, Карътърс, за ролята, която изиграхте в този невероятен екип. Справихте се превъзходно. Лорд Маунтбатън не спря да го повтаря.

— Негова милост е много любезен, сър. Утре сутринта в колко желаете да се върнем, за да приготвим закуската и да му я сервираме?

— Той помоли за лека закуска в стаята си в седем и трийсет.

— В такъв случай ще бъда тук в шест и трийсет — отвърна Карътърс.

Хейзъл отвори вратата на кухнята, за да могат хората от прислугата да си тръгнат и те понесоха сандъци пълни с посуда и кошници с храна към спрелите в очакване коли. Доти, стиснала под ръка сребърния фазан, си тръгна последна. Хейзъл я целуна и по двете бузи за довиждане.

— Не знам за теб, но аз съм изтощен — призна Тед, докато пускаше резето на кухненската врата.

Хейзъл погледна часовника си. Беше един и седемнайсет след полунощ.

— Направо съм размазана — призна на свой ред тя. — Да вървим да поспим малко, защото в седем трябва да сме на крака и да проверим дали всичко е наред, преди той да тръгне към летището.

Тед прегърна съпругата си през кръста.

— Ти постигна невероятен успех, мила.

Двамата бавно минаха по коридора, заизкачваха се уморено по стълбите, но не казаха и дума повече, за да не смущават почивката на гостите. На площадката на втория етаж спряха рязко и зяпнаха ужасени. Три чифта черни кожени обувки бяха подредени спретнато пред стая Кралица Виктория.

— Сега вече съм сигурна, че знае — заяви Хейзъл.

Тед кимна и се обърна към съпругата си.

— Ти или аз?

Хейзъл решително насочи пръст към него.

— Ти, разбира се — отвърна мило тя и се отправи бързо към стая Нелсън.

Тед сви рамене, взе обувките на адмирала и се върна в кухнята.

Негово Превъзходителство главнокомандващ на Сейнт Джордж отдели доста време, за да лъсне трите чифта обувки, защото си даваше сметка, че видът им трябва не само да бъде одобрен от флотския адмирал, но да изглеждат така, сякаш Карътърс си е свършил работата, както обикновено със свършена прецизност.

Когато Маунтбатън се върна в Адмиралтейството в Уайтхол следващия понеделник, той подготви подробен писмен доклад за посещението си на Сейнт Джордж. Кралицата и министърът на външните работи също получиха копия.

В събота, на семейно събиране в замъка Уиндзор, адмиралът разказа за визитата си, а когато смехът най-сетне утихна, кралицата го попита:

— Ти кога заподозря?

— Карътърс се издаде. Знаеше всичко за сър Тед, освен в кой полк е служил. Това е немислимо за стар войник.

Кралицата имаше още един въпрос.

— А според теб губернаторът знае ли, че знаеш?

— Не съм сигурен, Лилибет — отвърна Маунтбатън след като се замисли. — Но имам намерение да не му позволявам да се усъмни, че знам.

Външният министър се смя гръмко, докато четеше доклада на Маунтбатън и прикрепи бележка към последния лист, за да уточни две неща:

1. Защо сте сигурен, че персоналът, сервираше вечерята не е от антуража на губернатора?
2. Според вас, сър Тед знае ли, че знаете?

Адмиралът отговори:

1. След вечеря, една от прислужниците попита лейди Баркър дали пие кафето със захар, а след минутка сложи в

чашата на лейди Кътбърт две бучки, без дори да я попита.

2. По всяка вероятност не. Но на Коледа със сигурност ще разбере.

За сър Тед бе удоволствие да получи коледна картичка от лорд Маунтбатън, надписана „Благодаря за незабравимия престой. Най-добри пожелания, Дики.“ Имаше и подарък.

Хейзъл го разопакова и откри кутия черна боя за обувки. Единствените й думи бяха:

— Сега вече знаем, че той знае.

— Съгласен съм — ухили се Тед. — Много ми се иска да разбере дали той знае, че ние знаем, че той е знаел?

[1] Френски крал, управлявал 768 — 814 г. — Б.ред. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.